

Kulturnik

Vsi slovenski kulturni zadetki. Išči.

– Kaj je **Kulturnik**?

Kulturnik je spletni portal, namenjen lažji in kvalitetnejši orientaciji po kulturi in umetnosti. Na enem mestu lahko hitro in enostavno pokukate v sicer težje dostopno digitalizirano bogastvo slovenskih knjižnic, arhivov, muzejev in ste na tekočem z aktualno kulturno produkcijo ter pestrim dogajanjem po Sloveniji. Kulturnik je projekt Društva Ljudmila v sodelovanju z Ministrstvom za kulturo.

– Kaj dela **Kulturnik**?

Kulturnik zajema iz okrog 2000 virov, med njimi

- prebira prek 30 spletnih medijev in kulturnih revij
- preleti prek 60 blogov in podkastov
- obišče prek 300 kulturnih spletišč
- sledi več kot 500 tviterašem
- zbira dogodke z več kot 1000 strani na Facebooku
- preiskuje prek 30 spletnih arhivov.

Število virov ves čas niha, saj aktivno spremljamo njihovo delovanje in dodajamo nove.

METAISKALNIK je iskalnik po iskalnikih. Z njim lahko uporabnik poišče slike, video posnetke, arhivske dokumente in besedila iz zanesljivih spletnih zbirk, ki pokrivajo vsa področja slovenske kulturne dediščine in umetnosti.

Viri: Trenutno metaiskalnik aktivno išče po več kot 30 izbranih strokovnih spletnih zbirkah (npr. *Arhitekturni vodnik*, *COBISS*, *DIVA*, *dLib*, *eKumba*, *Fran.si*, *Kamra*, *SiGledal*, *Wikivir* ...).

DOGODKI uporabniku pomagajo izbrati kulturno prireditev. Kulturnik zbira aktualne najave koncertov, razstav, gledaliških, lutkovnih in plesnih predstav, literarnih večerov, knjižnih sejmov, predavanj, delavnic in dogodkov za otroke. Hiter pregled tekočih in napovedanih dogodkov na zeleni lokaciji je mogoč tudi preko zemljevida, iskalno okno pa omogoča iskanje po ključnih besedah.

Viri: Dogodke zajemamo iz spletnih koledarjev posameznih institucij, s Facebooka in iz spletne baze mojekarte.si podjetja Programski atelje A&Z. Virov za dogodke je že prek 1000.

NOVICE prinašajo iz ure v uro sveže kritike, članke, blogerske zapise in podkaste o novih knjigah, stripih, ploščah, koncertih, filmih, stavbah in urbanističnih projektih, gledaliških in plesnih predstavah, likovnih, arhitekturnih, arhivskih in muzejskih razstavah ... Ne manjka niti kulturna politika. Uporabnik novice lahko pregleduje po aktualnosti in po področjih. Spremljajo jih iz minute v minuto sveži tviti knjižničarjev, pesnikov, pisateljev, glasbenikov, režiserjev, kustosov, arhivarjev, muzealcev, urednikov, direktorjev, kritikov, kulturnih novinarjev ...

Viri: Novice zajemamo iz prek 200 različnih spletišč, med njimi so kulturne rubrike časopisov [*Delo*, *Dnevnik*, *Večer* ...] in radijskih postaj [*Radio Slovenija*, *Radio Študent* ...], kulturne revije [*Outsider*, *Airbeletrina*, *Literatura*, *Poesis*, *Odzven*, *Nova Muska* ...], recenzentski blogi posameznikov [*Marijan Zlobec*, *Dijana Matković*, *Boštjan Gorenc*, *KEVD'R* ...], podkasti [*FilmFlow*, *Marsowci* ...] in novice s spletišč številnih kulturnih producentov in institucij [od *SNG Celje* prek *Kina Šiška* do *Knjižnice Mirana Jarca*, na primer].
Seznam aktualnih virov: <http://kulturnik.si/sources>

— Zakaj **Kulturnik**?

Problem slovenske kulture v spletnem okolju ni pomanjkanje vsebin, pač pa njihova razdrobljenost, nepreglednost in otežena dostopnost. Kulturnik na enem mestu združuje e-vsebine v slovenščini in omogoča:

- boljšo dostopnost kulture na spletu
- lažje in hitrejše iskanje kulturnih vsebin
- uporabnejše zadetke od splošnih iskalnikov (npr. *Google* ali *Najdi.si*).

— Komu je **Kulturnik** namenjen?

Kulturnik s pridom uporabljajo:

- šolarji, dijaki in študentje
- učitelji in profesorji
- novinarji
- obiskovalci kulturnih prireditev
- ljubitelji kulture
- kulturni producenti in ustvarjalci
- raziskovalci ...

– Kako deluje **Kulturnik**?

Kulturnik razvija ekipa štirih programerjev na Ljudmili s poudarkom na odprtokodni arhitekturi z možnostjo dograjevanja, spreminjanja in dodatnega razvoja. Vse ozadne rešitve so napisane na podlagi odprtega programja, za izmenjavo podatkov pa so uporabljeni odprti standardi – splošni [RSS, RDF, JSON] in specifični [Europeana, Dublin Core, M3CRDF]. Beta verzija je začela delovati decembra 2013.

METAISKALNIK je iskalnik po iskalnikih izbranih spletnih baz [trenutno jih je prek 30]. Ti spletni arhivi nimajo poenotenih tehnoloških rešitev, zato je pomemben del razvojnega procesa tudi sodelovanje z viri in spodbujanje k poenotenju standardov za izmenjavo podatkov. Vseeno smo za večino virov metaiskalnika morali napisati namenske strgalnike [scrapers].

DOGODKI se agregirajo s pomočjo nekdanjega Kulturnika [projekt Mreže multimedijskih centrov M3C od 2005], iz spletnih koledarjev posameznih institucij, zajemamo pa jih tudi s Facebooka, kjer se danes objavlja glavnina najav dogodkov. Od novembra 2015 je eden od pomembnih virov tudi spletna baza *mojekarte.si* podjetja *Programski atelje AGZ*, informacijski inženiring. Virov za dogodke je prek 1000.

NOVICE strojno zajemajo RSS vire iz prek 200 spletnih virov in jih prikazujejo po različnih področjih in kategorijah skupaj s sliko, če je na voljo. S pomočjo iskalnega okenca uporabnik lahko išče tudi po ključnih besedah. Vire izbirata metaurednici, gre pa za spletna mesta slovenskih kulturnih producentov in organizacij, kulturne rubrike spletnih medijev, bloge in podkaste.

Za novice in dogodke so Ljudmilini programerji razvili posebna uredniška vmesnika, ki omogočata upravljanje s spletnimi viri [objava, kategorizacija, razvrščanje].

V skladu z načelom hrambe kulturnih vsebin za kasnejšo ponovno rabo agregatorja novic in dogodkov vključujeta tudi arhiv, ki to omogoča.

– Kdo je **Kulturnik**?

<http://kulturnik.si/>

01 426 9530 [Ljudmila]

urednik@kulturnik.si

Kulturnik razvija Društvo Ljudmila, laboratorij za znanost in umetnost, podpira pa Ministrstvo za kulturo.

Programerji: Mitja Doma, Luka Frelih, Žiga Kranjec, Zoran Obradović

Metaurednici: Polona Torkar, Alenka Pirman; do 2015 tudi Irena Duša in Helena Pivec

Oblikovalca: Studio ŽAŽA [Žiga Aljaž in Žiga Artnak]

Organizacija: Živa Zupan

Kulturnik lahko spremljate tudi na facebooku in twitterju ali pa pobrsKate po blogu:

<https://www.facebook.com/kulturnik/>

<https://twitter.com/KulturnikSi>

<http://blog.kulturnik.si/>

Kulturnikovo vizualno podobo je prevzel Studio ŽAŽA [Žiga Aljaž in Žiga Artnak]. V skladu z nekomercialno naravo portala smo se odločili za umirjene barve in izčiščen, pregleden videz. V logotipu je osnovni element kurzor, ki obiskovalca vabi k iskanju. Kurzor je uporabljen tudi v spremljevalnem videu, kjer se pojavlja v fizičnem prostoru, kot znak za iskanje na različnih ikoničnih ozadnjih slovenske umetnosti.

Spremljevalni video: <https://vimeo.com/82478490> [1']

Studio ŽAŽA + Urša Kastelic in Gregor Gobec, glasba Borja Močnik

– Kdo stoji za **Kulturnikom**?

Društvo Ljudmila je bilo izbrano na javnem ciljnem razpisu za nosilca javnega kulturnega projekta informacijske dejavnosti na področju mednarodnega sodelovanja in kulturnega razvoja; posodabljanje in razvoj portala Culture.si ter razvoj slovenske različice portala v obdobju 2011–2014. Kot slovensko različico portala Culture.si je Društvo Ljudmila predlagalo nov iskalnik za področje kulture, ki bi uporabnikom nudil neprimerljivo več uporabnih podatkov in ustrežnejše zadetke od tistih, ki jih lahko ponudijo splošni spletni iskalniki. Pri načrtovanju portala so bile upoštevane potrebe vseh skupin potencialnih uporabnikov, ki pri svojem delu ali v prostem času potrebujejo hiter in kvaliteten dostop do kulturnih vsebin: domači producenti in ustvarjalci, državni uradniki, kulturni posredniki, domači novinarji in medijske hiše, domači raziskovalci in študentje ter splošno slovensko občinstvo. Društvo Ljudmila je bilo na razpisu izbrano za nadaljnji razvoj portalov Culture.si in Kulturnik v obdobju 2015–2018. Na portalih dela stalna 10 članska ekipa Ljudmile (programiranje, uredniško delo, priprava vsebin), ki se ji pridružuje okrog 10 zunanjih sodelavcev.